

Sygn. akt IV P 191/19

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Puławach IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Gałkowska

Ławnicy: Grażyna Biernacka, Monika Żywarska

Protokolant st.sekr.sąd. Katarzyna Jankowska

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2021 r. w Puławach

sprawy z powództwa J. H.

przeciwko Szkole Podstawowej im. H. S. w K.

o przywrócenie do pracy

1. Oddała powództwo;
2. Nie obciąża powódki kosztami procesu.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 czerwca 2019r. powódka J. H. wnosila o przywrócenie jej do pracy w pozwanej Szkole Podstawowej im. H. S. w K. na poprzednie warunki pracy i płacy.

Szkoła Podstawowa im. H. S. w K. powództwa nie uznała i wnosila o jego oddalenie.

W piśmie procesowym z dnia 10 grudnia 2019r. pełnomocnik powódki podtrzymywała żądanie przywrócenia powódki do pracy w Szkole Podstawowej im. H. S. w K., ewentualnie zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie stosunku pracy.

Pozwana szkoła w dalszym ciągu powództwa nie uznawała i wnosila o jego oddalenie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. H. zatrudniona była w Szkole Podstawowej im. H. S. w K. w okresach: od 1 października 2013r. na podstawie umowy o prace zawartej na czas określony do 30.06.2014r. jako pomoc kuchenna; potem w okresie od 7.03.2017r. do 6.07.2017r. jako pomoc nauczycielki przedszkola, następnie w okresie od 1.09.2017r. do 30.06.2018 jako pomoc nauczycielki przedszkola (k.17,18,20,21, akta osobowe).

Od dnia 1 września 2018r. strony zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony i powódka miała pracować jako pomoc nauczycielki przedszkola w pełnym wymiarze (k.8, akta osobowe). Powódka od 1 września 2018r. pracowała faktycznie jako pomoc nauczyciela w pierwszej klasie integracyjnej, w której było 3 dzieci niepełnosprawnych w bardzo ciężkim stanie (zeznania powódki słuchanej w trybie art. 299 kpc k.163v). Oprócz powódki w tej klasie obowiązki pomocy

nauczyciela wykonywała E. C. zatrudniona w tej szkole na podstawie umowy o pracę na czas określony, ostatnio od stycznia 2019r. do dnia 30.06.2019r. (zeznania powódki słuchanej w trybie art. 299 kpc, zeznania świadków złożone na piśmie: E. C. złożone na piśmie k.111-117, M. M. (1) k.118-121). W arkuszu organizacji roku szkolnego 2018/2019 przewidziano 2 etaty pomocy nauczyciela (k.47, zeznania świadka M. W. k.60-61).

W dniu 15 kwietnia 2017r. ówczesna dyrektor pozwanej szkoły przedstawiła organowi prowadzącemu tj. Burmistrzowi P. projekt organizacji roku szkolnego 2019/2020 i w tym arkuszu - tabela 9 projektu przewidziano, tak jak w poprzednim roku szkolnym, 2 etaty pomocy nauczyciela (k.45-48).

W okresie od 1.05.2019 do 31.08.2019r. obowiązki dyrektora pozwanej szkoły pełniła M. W. (1) (k.44).

W dniu 22 maja 2019r. rodzice dwojga z tych niepełnosprawnych dzieci zdecydowali, iż od września 2019r. ich dzieci nie będą dalej uczęszczały do pozwanej szkoły, a wobec tego w tej klasie integracyjnej pozostało jedno dziecko niepełnosprawne w stanie bardzo ciężkim (k.149, zeznania świadka M. W.).

W piśmie z dnia 27 maja 2019r. Burmistrz P. poinformował p.o. dyrektora pozwanej szkoły, że z w związku z pozytywną opinią L. Kuratora Oświaty w zakresie zgodności arkusza organizacji szkoły z przepisami prawa, to zatwierdza arkusz organizacji na rok szkolny 2019/2020 ale z zaleceniami min. w pkt 3 – zlikwidowania etatu pomocy nauczyciela tj. z 2 na 0 (k.49, zeznania świadków: M. W., A. G. k.61-61v).

Następnie p.o. dyrektora pozwanej szkoły w dniu 6.06.2019r. sporządziła aneks arkusza organizacyjnego, w którym w roku szkolnym 2019/2020 nie przewidziano żadnego etatu pomocy nauczyciela, a aneks ten został zatwierdzony przez Burmistrza P. (k.50-53, zeznania świadka M. W., zeznania świadka P. K. (1) złożone na piśmie k.130-131.).

W dniu 10 czerwca 2019r. p.o. dyrektora pozwanej szkoły wręczyła powódce pismo rozwiązujące z nią stosunek pracy z dniem 31 lipca 2019r. za jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia, a jako przyczynę swojej decyzji wskazano likwidację stanowiska pracy (k.7, akta osobowe).

Wynagrodzenie miesięczne powódki stanowiło kwotę 2.250,00 zł (k.54).

Stosunek pracy z E.C. rozwiązał się z dniem 30.06.2019r. z upływem czasu na jaki umowa o pracę była zawarta (zeznania świadka E. C.).

W sierpniu 2019r. E. C. zgłosiła się do nowej dyrektor pozwanej szkoły, zapytała o możliwość pracy (zeznania dyrektor pozwanej szkoły B. M. słuchanej w trybie art. 299 kpc k.162-163). We wrześniu 2019r. w grupie przedszkolnej pojawiło się dziecko, które sprawiało problemy wychowawcze; nadto dyrektor B. M. widziała potrzebę, aby ktoś udzielił jej pomocy w prowadzeniu sekretariatu i zaproponowała E. C., aby ta podjęła pracę i od 16 września 2019r. E. C. wykonywała w pozwanej szkole pracę polegającą na pomocy nauczycielowi przedszkola w opiece nad tym dzieckiem, które było w okresie adaptacji i diagnozy (zeznania dyrektor pozwanej szkoły słuchanej w trybie art. 299 kpc) Dyrektor pozwanej przedstawiła E. C. do podpisania umowę zlecenia na okres od 16 września 2019r. do 31.10.2019r., w ramach której E. C. miała uporządkować dokumentację szkoły, pomóc przy organizacji sekretariatu (k.71-72). W dniu 30.09.2019r. E. C. zrezygnowała z kontynuowania umowy zlecenia (k.73).

Po 1 września 2019r. w klasie integracyjnej drugiej pozostało jedno (z trojga) dzieci niepełnosprawnych ze znaczną niepełnosprawnością intelektualną i do jego edukacji przydzielono nauczyciela współorganizującego kształcenie (zeznania świadków: M. W. i A. G., zeznania dyrektor pozwanej szkoły słuchanej w trybie art. 299 kpc). W roku szkolnym 2019/2020 w pozwanej szkole nie ma etatu pomocy nauczyciela (zeznania świadków: M. W. i A. G., zeznania dyrektor pozwanej szkoły słuchanej w trybie art. 299 kpc).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty złożone do akt przedmiotowej sprawy, których prawdziwości i autentyczności nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Zeznania świadków: M. W. i A. G. są zgodne ze sobą i złożonymi dokumentami, a więc zeznania te należy obdarzyć wiarą w całości. Także i zeznania świadka E. C., co do istotnych dla sprawy faktów, zgodne są z dokumentami złożonymi do akt sprawy oraz zeznaniami świadka

M. W. oraz dyrektor pozwanej B. M.. Zeznania świadka M. M. –co do istotnych dla sprawy okoliczności, także nie są sprzeczne z ustalonym stanem faktycznym. Zatem zeznania świadków: M.,M. i E. C. należy obdarzyć wiarą – co do okoliczności istotnych dla sprawy. Zeznania świadka P. K. (1) także są zgodne z zeznaniami świadka A. G. i arkuszem organizacji roku szkolnego 2019/2020, a zatem należy obdarzyć je wiarą. Podnieść należy, iż zeznania powódki- co do istotnych dla sprawy faktów i dyrektor pozwanej B. M. słuchanych w trybie art. 299 kpc nie zawierają istotnych sprzeczności pomiędzy sobą.

Zeznania świadka E. G. złożone na piśmie (k.123-128) nie zostały poddane analizie przez sąd, gdyż nie zawierają istotnych dla sprawy okoliczności.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Twierdzenia powódki, iż wypowiedzenie umowy o pracę dokonane jej przez pozwaną szkołę było nieuzasadnione, a przyczyna wskazana w treści wypowiedzenia – likwidacja stanowiska pracy, była nierzeczywista, są nieuprawnione.

Poza sporem jest, że pozwana szkoła jest jednostką wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo, a dyrektor ma kompetencje do nawiązywania i rozwiązywania stosunków pracy; natomiast organem prowadzącym dla tej szkoły jest Burmistrz P., który odpowiada za działalność szkoły, a nadzór ten obejmuje sprawy finansowe i organizacyjne, w szczególności prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole środkami budżetowymi oraz gospodarowania mieniem, przestrzeganie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracowników i uczniów oraz przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły.

Zgodnie z § 10 ust 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U.2001. nr 61, poz.624), szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły opracowany przez dyrektora szkoły, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania - do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji szkoły zatwierdza organ prowadzący szkołę do dnia 30 maja danego roku, a w arkuszu tym zamieszcza się w szczególności: liczbę pracowników szkoły, ogólną liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę. Należy wskazać, że organ prowadzący nie może wprowadzić formułować dokumentów ingerujących w sporządzanie arkuszy, ale nie oznacza to jednak wykluczenia możliwości jakiegokolwiek wyrażenia swojego zdania przez organ prowadzący. Należy bowiem podkreślić, że to organ prowadzący, który finansuje jej funkcjonowanie, odpowiada za jej działalność oraz wykonuje zadania przewidziane przepisami prawa. Dodatkowo zgodnie z zapisem art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny w granicach kwot ustalonych przez organ prowadzący, dlatego też plan finansowy szkoły na który bezpośredni wpływ ma także arkusz organizacyjny to najczęściej kompromis między potrzebami szkoły, a możliwościami finansowymi organu prowadzącego. Zatwierdzenie więc arkusza organizacyjnego przez organ prowadzący powinno nastąpić po uzgodnieniu stanowisk pomiędzy dyrektorem szkoły a organem prowadzącym.

W przedmiotowej sprawie dyrektor pozwanej szkoły w kwietniu przygotowała projekt arkusza organizacji szkoły na rok 2019/2020, projekt ten przewidywał dalsze istnienie w szkole 2 etatów pomocy nauczyciela i projekt ten wprawdzie został zatwierdzony przez organ prowadzący-Burmistrza P., ale – w związku z faktem, że okazało się w tzw. „międzyczasie”, że z pozwanej szkoły ubędzie od 1 września 2019r. dwoje uczniów niepełnosprawnych, których kształcenie pozwalało na przydzielenie im pomocy nauczyciela, to Burmistrz P. wyraźnie określił zalecenia dla dyrektora szkoły tj. w zakresie likwidacji 2, czyli wszystkich, etatów pomocy nauczyciela. Podnieść jeszcze raz należy, że organ prowadzący nie jest uprawniony do decyzji o likwidacji stanowiska niepedagogicznego w szkole, a likwidację stanowiska pracy może jedynie przewidzieć w arkuszu organizacji szkoły dyrektor na podstawie uzgodnień w zakresie zmian organizacyjnych i związanych z finansowaniem działalności szkoły przez organ prowadzący. Dyrektor szkoły nie może też jednak dowolnie decydować o utworzeniu nowego etatu, bo przecież- jak już wyżej podniesiono, arkusz organizacyjny szkoły musi być zatwierdzony przez organ prowadzący szkołę i skoro więc arkusz organizacyjny określa liczbę pracowników szkoły, oznacza to, że na każdy etat w szkole musi być zgoda organu prowadzącego.

Arkusz organizacji szkoły musi być oczywiście zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w tym i w zakresie możliwości istnienia konkretnych stanowisk pracy. Taka właśnie sytuacja zaistniała w przedmiotowej sprawie tj. w związku z tym, że zmienił się w trakcie procesu zatwierdzania arkusza, stan faktyczny w stosunku do tego z chwili sporządzania przez dyrektor pozwanej szkoły projektu organizacji szkoły, to organ prowadzący nie polecił, bo tego absolutnie nie mógł, a zalecił, aby dyrektor w arkuszu uwzględniła nową sytuację tj. fakt, że od 1 września 2019r., zgodnie z oświadczeniem rodziców dwójki dzieci, z trojga dzieci niepełnosprawnych w klasie integracyjnej, w szkole pozostanie tylko jedno dziecko. Zgodnie z §7 ust 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9.08.2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych niedostosowanych społecznie zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U., z 2017 poz, (...)) w przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęci uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół (...), lub niepełnosprawności sprzężone, zatrudnia się dodatkowo: nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub specjalistów lub pomoc nauczyciela- z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Jak wynika z zeznań świadków: M. W. i A. G., uczennice, które decyzją rodziców z maja 2019r. zostały przeniesione do innej szkoły, posiadały orzeczenia o którym mowa wyżej, a dziecko, które zostało, takiego orzeczenia nie miało. Zatem skoro okazało się w maju 2019r., że dzieci z orzeczeniem, o którym mowa wyżej, nie będą uczniami tej szkoły w roku szkolnym 2019/2020, to oczywistym było, że przepisy prawa nie pozwalają na dalsze zatrudnianie osób na stanowiskach pomocy nauczyciela.

Reasumując, skoro dyrektor pozwanej szkoły, po uzgodnieniu tego stanowiska z organem prowadzącym, nie przewidziała w roku szkolnym 2019/2020 w pozwanej szkole żadnego stanowiska pomocy nauczyciela, a arkusz ten został następnie zatwierdzony przez organ prowadzący, to stwierdzić należy, że w tym dokumencie dyrektor postanowiła, zgodnie ze swoimi kompetencjami, o likwidacji stanowisk pomocy nauczyciela. Jak wynika ze zgodnych zeznań świadków: M. W., A./G., P. K. i zeznań dyrektor pozwanej szkoły B. M., w roku szkolnym 2019/2020 nastąpiła faktyczna likwidacja 2 etatów pomocy nauczyciela.

Zatem przyczyna podjęcia decyzji o wypowiedzenie powódce stosunku pracy wskazana przez dyrektora pozwanej szkoły w piśmie wypowiedzającym powódce stosunek pracy - likwidacja stanowiska pracy, jest przyczyną istniejącą faktycznie. Wobec tego uznać należy, że decyzja p.o. dyrektora pozwanej szkoły z dnia 10 czerwca 2019r. o wypowiedzeniu powódce stosunku pracy była dokonana zgodnie z prawem i była uzasadniona, a przyczyna tam wskazana była prawdziwa.

Wobec tego i na podstawie art. 45§1 kp sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 102k.p.c., który to przepis ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jest to rozwiązanie szczególne, nie podlegające wykładni rozszerzającej, wymagające do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd, przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu, zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny należy uznać pogląd, iż sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 k.p.c. - od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego. Taka właśnie sytuacja zaistniała w okolicznościach niniejszej sprawy. Powódka obecnie nigdzie nie pracuje, a decydując się na dochodzenie swoich praw na drodze sądowej, niewątpliwie była subiektywnie przekonana o zasadności swego roszczenia.